

วัตถุประสงค์ในการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากผมทั่วไปเข้าใจกันว่า การเรียนอาชีวศึกษานั้น มีแต่เด็กเรียนที่ไม่สามารถเรียนในสายสามัญได้แล้ว จึงหันมาเรียนอาชีวศึกษา ประกอบกับมีข่าวอยู่เนือง ๆ ว่านักเรียนที่ก่อเหตุจลาจลกันอยู่เสมอ เป็นนักเรียนระดับอาชีวศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนอาชีวศึกษาที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชน เป็นนักเรียนที่มีปัญหามากที่สุด หากแต่การปกครองนักเรียนที่ไม่อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน นอกจากนี้สวัสดิการสำหรับครูโรงเรียนราษฎร์ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเหล่านี้ทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ได้รับความกระทบกระเทือนไปทางลบ ผู้วิจัยเป็นครูคนหนึ่งที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา มีความสนใจในปัญหาเหล่านี้ จึงได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัย เรื่อง ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาที่ทำหน้าที่บริหารและสอน กับครูที่ทำหน้าที่สอนแก่เพียงอย่างเดียว
2. เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาที่สอนวิชาชีพและวิชาสามัญ
3. เพื่อตรวจสอบสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา

ทั้งหมด

สมมติฐานของการวิจัย

1. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ทั้งครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอน กับครูที่สอนอย่างเดียวกัน ไม่แตกต่างกัน
2. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ที่สอนวิชาชีพและวิชาสามัญ ไม่แตกต่างกัน
3. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาอยู่ในระดับค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. รวบรวมรายชื่อโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาทั้งหมดที่มีอยู่ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด 61 โรงเรียน¹
2. นำรายชื่อโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาทั้งหมดที่รวบรวมมา และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลาก
3. การสุ่มโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา 50 % ของจำนวนทั้งหมด 61 โรงเรียน เท่ากับ 31 โรงเรียน โรงเรียนที่สุ่มได้คือ
  - (1) ตั้งตรงจิตพิชยการ
  - (2) ตั้งตรงจิตพิชยการ ภาคบาย
  - (3) กรุงเทพโพลีเทคนิค
  - (4) กองทัพกอบกู้ภัคฆางกล ชส.ทบ.

---

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน, สำนักงานปลัดกระทรวง, สถิติการศึกษา ฉบับย่อ ปีการศึกษา 2518 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2519), หน้า 20.

- (5) ช่างกลบางซ้อ
- (6) พิพิธภัณฑสถาน
- (7) พิพิธภัณฑสถาน
- (8) พิพิธภัณฑสถาน
- (9) อาจารย์ศิลปะศึกษา
- (10) ช่างกลวิทยา
- (11) กุศลพิพิธภัณฑสถาน
- (12) กุศลพิพิธภัณฑสถาน ภาคบาย
- (13) พิพิธภัณฑสถาน เจ้าพระยา
- (14) สามแสนพิพิธภัณฑสถาน
- (15) พิพิธภัณฑสถาน
- (16) อาจารย์สายลม
- (17) กรุงเทพมหานคร
- (18) พิพิธภัณฑสถาน
- (19) พิพิธภัณฑสถาน ภาคบาย
- (20) ช่างฝีมือศิลปวิทยา
- (21) ช่างกลไทยสุริยะ
- (22) ไทยวิจิตรศิลป์อาชีพ
- (23) พิพิธภัณฑสถานและก่อสร้างไทยสุริยะ
- (24) พิพิธภัณฑสถานมิตรภาพ ลาดพร้าว
- (25) พิพิธภัณฑสถาน
- (26) กรุงเทพมหานคร
- (27) พิพิธภัณฑสถาน
- (28) ชนกิจพิพิธภัณฑสถาน

(29) ผลิตผลการจรัสสีทวงศ์

(30) ช่างกลสยาม

(31) นารีกทศาสตร์

4. ในโรงเรียนราษฎรอาชีวศึกษาแต่ละแห่งจะมีผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ และบางแห่งจะมีหัวหน้าหมวด หรือ หัวหน้าฝ่าย แต่บางแห่งไม่มี ขึ้นอยู่กับระบบการบริหารของงานแต่ละโรงเรียน ผู้บริหารมีรวมทั้งสิ้น 89 คน

5. ใช้ประชากรครูที่ทำหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว ร้อยละ 50 ของแต่ละโรงเรียน ที่สุ่มได้ทั้งสิ้น 670 คน แบ่งเป็นครูที่สอนวิชาชีพ 352 คน ครูสอนวิชาสามัญ 318 คน โดยวิธี Stratified Random Sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมา 1 ชุด โดยอาศัยทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงาน แบบสอบถามแบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ๆ ได้ 8 หมวด ใช้แบบมาตราประเมินค่า (Summated Rating Scales) ของ ลีเคอร์ท (Likert) เป็นหลัก¹

แบบสอบถามทั้ง 8 หมวด แบ่งออกได้ดังนี้

1. รายได้และสวัสดิการ จำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 11.29
2. ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า จำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 11.29
3. ความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร จำนวน 6 ข้อคิดเป็นร้อยละ 9.67
4. ความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน จำนวน 8 ข้อคิดเป็นร้อยละ 12.90
5. การปฏิบัติอย่างยุติธรรม จำนวน 3 ข้อคิดเป็นร้อยละ 4.83

---

¹ Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction (New York : Appleton-Century-Creft, Inc., 1957), p. 149.

6. ความพึงพอใจในสภาพงานและการขาดงาน จำนวน 15 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 24.19

7. การยอมรับของเพื่อนร่วมงานและความรู้สึกประสบความสำเร็จ จำนวน 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 14.51

8. การร่วมมือในการกำหนดนโยบาย จำนวน 7 ข้อคิดเป็นร้อยละ 11.29

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู มีคำถามทั้งหมด 62 ข้อ

แต่ละข้อกำหนดข้อเลือกตอบเป็น 5 ช่วง กำหนดคะแนนในแต่ละช่วงเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งแต่ละช่วงตีความหมายดังนี้

- 5 หมายความว่า มีลักษณะเช่นนั้น มากที่สุด บ่อยที่สุด คดีที่สุด ถูกต้องที่สุด
- 4 หมายความว่า มีลักษณะเช่นนั้น มาก บ่อย ใด ถูกต้อง
- 3 หมายความว่า มีลักษณะเช่นนั้น ปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีลักษณะเช่นนั้น น้อยกว่าที่ควร ไม่สู้บ่อยนัก ถูกต้องน้อย
- 1 หมายความว่า มีลักษณะเช่นนั้น น้อยที่สุด ไม่บ่อยนัก คดีน้อยที่สุด ถูกน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน

การประเมินระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาโดยทั่วไป โดยคำนวณค่าเฉลี่ยซึ่งอยู่ในระหว่าง 1-5 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ๆ ละ 1.33 คะแนน จะได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 ระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.67 ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.68-5.00 ระดับสูง¹

¹ หมายเหตุ: เอี่ยมวิสัย, ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการ

ศึกษา 6 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 52.

การทดลองใช้แบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและให้ถูกต้องตามทฤษฎี
2. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา 3 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ได้รวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง จำนวนแบบสอบถาม 50 ฉบับ ได้รับคืนมา 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96

โรงเรียนที่นำแบบสอบถามไปทดลองคือ

1. ช่างอุตสาหกรรมกรุงเทพ
  2. เกษมพิทยากร
  3. ช่างกลเพชรเกษม
3. ศึกษารายละเอียด นำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีแบ่งครึ่ง เป็นข้อๆ และวัดค่า ใช้สูตรของสเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman-Brown) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ .75
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา มีการแก้ไขข้อความบางข้อ และตัดออก 3 ข้อ จากจำนวน 65 ข้อ เหลือที่ใช้ได้จำนวน 62 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาที่สร้างขึ้นมาก่อนแล้วไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างประชากรโดยการนำไปมอบให้แก่อาจารย์ของโรงเรียนที่ไม่ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง และกลับมารับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วจึงนำผลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสอบถามมาตรวจนับคะแนน เพื่อนำค่าคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

- แบบสอบถามที่ใช้ทั้งหมด จำนวน 759 ฉบับ ได้รับคืน 583 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.81 แบ่งเป็น
1. ผู้บริหารและสอนจำนวน 89 ฉบับ ได้รับคืน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.39
  2. กลุ่มครูที่ทำหน้าที่สอนจำนวน 670 ฉบับ ได้รับคืน 507 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.67
    - 2.1 กลุ่มครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพจำนวน 352 ฉบับ ได้รับคืน 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.11
    - 2.2 กลุ่มครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญจำนวน 318 ฉบับ ได้รับคืน 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.75

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีแบ่งครึ่ง ใช้สูตร¹

$$r_{\frac{1}{2}} = \frac{I}{II} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{N \sum x^2 - (\sum x)^2 - N \sum y^2 + (\sum y)^2}$$

เมื่อ $\frac{I}{II}$ แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ

$\sum x, \sum y$ แทนผลรวมของคะแนนข้อที่และข้อคู่ตามลำดับ

$\sum x^2, \sum y^2$ แทนผลรวมของกำลังสองของคะแนนข้อที่และข้อคู่ตามลำดับ

$(\sum x)^2, (\sum y)^2$ แทนผลรวมของคะแนนข้อที่และข้อคู่ยกกำลังสองตามลำดับ

---

¹ Henry E. Garrette and R.S. Woodwork, Statistics in Psychology Education (New York : Davis Mckay Company, Inc., 1969), p. 14.

Σxy แทนผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนข้อดีและข้อคู่แต่ละคู่

N แทนจำนวนกรณีใหญ่ในกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้ค่า $\frac{\Sigma xy}{r_{\frac{1}{2}II}}$ แล้วนำไปปรับขยายหาค่าความเชื่อมั่นของ สเปียร์แมน บราวน์ (Spearman-Brown) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตร¹

$$r_{tt} = \frac{\frac{\Sigma xy}{r_{\frac{1}{2}II}}}{\frac{\Sigma xy}{1+r_{\frac{1}{2}II}}}$$

เมื่อ r_{tt} แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\frac{\Sigma xy}{r_{\frac{1}{2}II}}$ แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครึ่งฉบับ

2. หากทำร้อยละในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครู โดยใช้สูตร²

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ย

Σx แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนกรณีในกลุ่มตัวอย่าง

¹ Henry E. Garrette, and R.S. Woodwork, Statistics in Psychology Education (New York : Davis Mckay, Company, Inc., 1969), p. 339.

² George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychological and Education (New York : McGraw-Hill Book, Company, 1966), p. 45.

